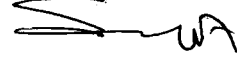

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. **25.02.2022**

Şevin COŞKUN
Muş Milletvekili

Anayasanın 49. Maddesine göre, çalışma hakkı kapsamında Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları korumak, çalışmayı desteklemek ve işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. Ancak Türkiye'de sağlıklı ve süreklilik arz eden bir iş bulmak neredeyse imkânsız hale gelmiştir ve işini kaybedenlerin sayısı artarak devam etmektedir. Sosyal devlet ilkesi gereğince işsiz kalanlara, yasada belirtilen şartları taşımaları halinde belirli süre ve miktarda "İşsizlik ödeneği" verilmektedir.

İşsizlik ödeneğinden yararlanma şartlarına bakıldığında; kendi istek ve kusuru dışında işsiz kalması, hizmet akdinin sona ermesinden önceki son 120 gün hizmet akdine tabi olması, hizmet akdinin feshinden önceki son üç yıl içinde en az 600 gün süre ile işsizlik sigortası primi ödemiş olması gerekmektedir. Ayrıca hizmet akdinin feshinden sonraki 30 gün içinde İŞKUR'a başvurunun yapılmış olması gerekir.

Türkiye İş Kurumu verilerine göre; 2021 Ocak-Aralık döneminde Türkiye geneli işsizlik ödeneğine başvuran 1 milyon 471 bin 673 kişiden 647 bin 684 kişi buna hak kazanmışken Muş ilinde ise işsizlik ödeneğine başvuran 5 bin 448 kişiden bin 112 kişi hak kazanmıştır. Yani Muş'ta işsizlik ödeneğine başvuranların yüzde 80'i bu ödenekten yararlandırılmamıştır.

Muş ili nüfusu 405 bin 228'dir. İş-Kur işgücü piyasası araştırması Muş ili 2021 yılı sonuç raporu verilerine göre ise aralık ayı sigortalı sayısı 32 bin 252 kişi iken Ekim sonu itibarıyla işsizlerin sayısı 28 bin 691 kişidir.

TÜİK, 2020 Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması Bölgesel Sonuçlarına göre en düşük gelir Van, Muş, Bitlis ve Hakkâri illerinde olduğu belirtilmiştir. Yıllık ortalama eşdeğer hane halkı kullanılabilir fert geliri 49 bin 239 TL ile en yüksek İstanbul bölgesinde, 15 bin 198 TL ile de en düşük Van, Muş, Bitlis, Hakkâri illerinde gerçekleşmiştir.

Muş ilinde yaşanan yoksulluğun ve işsizliğin açıklanan resmi verilerin çok üzerinde olduğu gerçeği aşikârdır. Muş'ta on binlerce işsizden sadece 5 bin 448 kişinin işsizlik ödeneğine başvuru yapmış ve bu başvuru sahiplerinin yüzde 80'i bu ödenekten yararlanamamıştır. İşsizlik Ödeneğine başvuru şartları ve ödenekten yararlanma süresi yoksul kentlerde yaşayanları daha da dezavantajlı duruma getirmektedir.

60032

Muş'un temel geçim kaynakları arasında tarım ve hayvancılık bulunmaktadır. Ancak uygulanan yanlış politikalar ve sanayi alanındaki yatırımların az olması nedeniyle iş olanakları oldukça kısıtlıdır. İşsizlik nedeniyle gençler kenti terk etmek zorunda kalmaktadır. Resmi verilere göre; 2020'de 411 bin 117 kişi olan ilin nüfusu 2021'de yüzde 1.43 oranında azalarak 405 bin 228 olmuştur.

Bu Bağlamda,

- 1- Muş ilinde işsiz sayısı ve işsizlik oranı kaçtır?
- 2- Muş'ta yoksulluk sınırı altında yaşayan kişi ve hane sayısı kaçtır?
- 3- 2022 itibarıyla Muş'ta ortalama yıllık eşdeğer hane halkı kullanılabilir fert geliri kaçtır?
- 4- Bakanlığınızın, Muş'ta yaşanan işsizlik oranını azaltmak ve ekonomik kalkındırmayı sağlamak amacıyla çalışmaları nelerdir?
- 5- 2019-2022 yılları arasında Muş ilinde işini kaybettiği halde süre yönünden işsizlik ödeneğine başvuru şartını taşımayan kişi sayısı kaçtır?
- 6- Muş ili başta olmak üzere yoksulluk ve işsizliğin yüksek görüldüğü illerde, işsizlik ödeneğinden yararlananların sayısını ve süresini arttırmak amacıyla Bakanlığınızın bir çalışması olacak mıdır?
- 7- Son 3 yıl içerisinde Muş ilinde işsizlik ödeneği alanların kaç erkek kaç kadındır?
- 8- 2019'dan bu yana Muş ilinde işsizlik ödeneği alanların, işsizlik ödeneğinden yararlanma süresi dağılımı nedir?
- 9- İşsizlik nedeniyle ilde yaşanan göçe dair Bakanlığınızın bir çalışması olacak mıdır?